

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika rakendamise seadus

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Käesolevas seaduses reguleeritakse järgmiste rakenduskavade ja Interreg programmide elluviimist:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr...., ... (ELT L), artikli 21 tähenduses ühtekuuluvuspoliitika fondide majanduskasvu ja tööhõive investeeringute eesmärgi rakenduskava „[nimetus]“ (edaspidi *rakenduskava*);

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondist vahendite andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil (ELT L ...), artiklis ... nimetatud Interreg programm (edaspidi *Interreg programm*);

3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr...., millega asutatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ... ;

4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr ..., millega asutatakse Sisejulgeolekufond ...;

5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .., millega asutatakse integreeritud piirihalduse fondi osana piirihalduse ja viisade rahastu

(2) Rakenduskava elluviimisel kohaldatakse käesoleva seaduse 1. ja 2. peatükis sätestatud.

(3) Interreg programmide elluviimisel kohaldatakse käesoleva seaduse 1. ja 3. peatükis sätestatud.

(4) Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastu rakenduskavade (edaspidi *siseturvalisuspoliitika rakenduskavad*) elluviimisel kohaldatakse käesoleva seaduse 1. ja 2. peatükis sätestatud, arvestades 4. peatükist tulenevaid erisusi.

(5) Käesolevas seaduses ette nähtud menetlusele kohaldatakse käesolevat seadust ja selle alusel antud õigusakte, Interreg programmide puhul ka seirekomisjoni otsusega kehtestatud, ning nendes reguleerimata küsimustes Euroopa Liidu õigusakte ja haldusmenetluse seadust.

§ 2. Terminid

Käesolevas seaduses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

1) toetus on käesoleva seaduse §-s 1 nimetatud rakenduskava või Interreg programmi rahastava fondi vahendid ja vajadusel Eesti riigi poolt nende kaasrahastamiseks sihtotstarbeliselt eraldatavad rahalised vahendid;

2) projekt on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 2 punkti 4 tähenduses kindlaks määratud eesmärgi, tulemuse, eelarve ja piiritletud ajaraamiga tegevus või seotud tegevuste või lõppsaajate projektide kogum, mida rahastatakse toetusest;

3) toetuse saaja on isik või asutus, kelle projekti rahastatakse toetusest, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 2 punkti 9 tähenduses rahastamisvahendi (edaspidi *rahastamisvahend*) rakendaja;

- 4) elluviija on valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga määratud ministeeriumi struktuuriüksus või volitatud asutus või juriidiline isik, kes vastutab toetuse andmise tingimuste käskkirjaga nimetatud eelarve ulatuses tegevuste tegemise ja tulemuste saavutamise eest ning kellele kohaldatakse toetuse saaja kohta sätestatud;
- 5) partner on isik, asutus või rahvusvaheline organisatsioon, kes osaleb projekti tegevustes ja kelle tegevusi rahastatakse toetusest;
- 6) lõppsaaja on isik või asutus, kelle tegevustele või projektile annab toetust toetuse saaja, elluviija või rahastamisvahendi rakendaja;
- 7) strateegilised sihid ja aluspõhimõtted on riigieelarve seaduse § 19 lõike 1 kohases pikaajalises arengustrateegias „Eesti 2035“ (edaspidi „Eesti 2035“) nimetatud sihid ja aluspõhimõtted. „Eesti 2035“ strateegia aluspõhimõtted ja sihid täidavad perioodi 2014–2020 struktuuritoetuste seaduse § 12 lõike 1 punktis 13 nimetatud läbivate temade rolli.

2. peatükk **Partnerluslepe ja rakenduskava**

1. jagu

Partnerluslepe, rakenduskava, rahastamiskava ja rahastamisvahendisse tagasi laekunud vahendid

§ 3. Partnerluslepe ja rakenduskava koostamine ja kinnitamine

- (1) Rahandusministeerium koostab koostöös ministeeriumide ja Riigikantseleiga partnerluslepe ja rakenduskava ning peab Euroopa Komisjoniga läbirääkimisi.
- (2) Vabariigi Valitsus kinnitab partnerluslepe ja rakenduskava Rahandusministeeriumi ettepanekul. Rahandusministeerium esitab Vabariigi Valitsuse kinnitatud partnerluslepe ja rakenduskava Euroopa Komisjonile.
- (3) Rakenduskava muudatuse, mis ei sisalda muudatusi finantsnäitajates või näitajates või nende sihttasemetes, kinnitab Rahandusministeerium.

§ 4. Rakenduskava rahastamiskava

- (1) Rahandusministeerium koostab koostöös rakenduskava elluviimisel osalevate ministeeriumidega rakenduskava elluviimiseks rahastamiskava.
- (2) Rahastamiskavas kehtestatava teabe rakendusasutuse ja rakendusüksuse ülesannete täitjate lõikes kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.
- (3) Rahastamiskava kinnitab Vabariigi Valitsus Rahandusministeeriumi ettepanekul.

§ 5. Rahastamisvahendisse tagasi laekunud vahendid

Vabariigi Valitsus kinnitab Rahandusministeeriumi ettepanekul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 62 lõike 2 kohaselt rahastamisvahendisse tagasi laekunud vahendite kasutamise valdkonna ja eesmärgid.

2. jagu **Rakenduskava elluviimise korraldus**

§ 6. Korraldusasutuse ja liikmesriigi ülesanded

(1) Korraldusasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2027 artikli 71 lõike 1 tähenduses on Rahandusministeerium või valdkonna eest vastutava ministri määratud Rahandusministeeriumi valitsusasutus.

(2) Korraldusasutus täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklis 72 sätestatud korraldusasutuse ülesandeid, kui ülesande täitmine ei ole käesoleva seadusega pandud rakendusasutusele või rakendusüksusele, sama määruse artikli 76 tähenduses arvepidamise ülesandeid ning käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides nimetatud ülesandeid.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr .../2021 sätestatud liikmesriigi ülesandeid täidab Rahandusministeerium või valdkonna eest vastutava ministri määratud ulatuses Rahandusministeeriumi valitsusasutus.

(4) Kui lõigetes 1 ja 3 nimetatud ülesanded on valdkonna eest vastutav minister määranud Rahandusministeeriumi valitsusasutusele, teeb nende ülesannete täitmise üle järelevalvet Rahandusministeerium.

§ 7. Rakendusasutuse ülesanded

(1) Rakendusasutuse ülesannete täitja (edaspidi *rakendusasutus*) on Vabariigi Valitsuse korraldusega nimetatud ministeerium ja Riigikantselei.

(2) Rakendusasutus täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 71 lõike 3 tähenduses vahendusasutusena järgmisi korraldusasutuse ülesandeid (edaspidi *rakendusasutuse ülesanded*):

- 1) koostab rakenduskava elluviimiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 73 lõikele 1 toetuse andmise ja kasutamise tingimuste määruse, käskkirja või lepingu (edaspidi *toetuse andmise tingimused*) eelnõu;
- 2) seirab toetuse andmise tingimuste täitmist;
- 3) korraldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 44 tähenduses hindamisi (edaspidi *hindamine*) oma vastutusvaldkonnas;
- 4) nõustab rakendusüksust toetuse andmise tingimuste tõlgendamisel;
- 5) esitab Rahandusministeeriumile ettepanekuid rakenduskava ja selle rahastamiskava muutmiseks;
- 6) täidab muid ülesandeid, mis on käesoleva seadusega ja selle alusel antud õigusaktidega pandud rakendusasutusele.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ülesannetele koordineerib ja seirab rakendusasutuseks olev ministeerium vastavalt oma valitsemisalale toetusega „Eesti 2035“ sihtidesse ja aluspõhimõttesse panustamist, sealhulgas:

- 1) esitab korraldusasutusele ettepanekuid tööprotsesside täiendamiseks;
- 2) nõustab teisi rakendusasutusi toetuse andmise tingimuste koostamisel;
- 3) nõustab rakendusüksusi toetuse andmise tingimuste rakendamisel.

§ 8. Rakendusüksuse ülesanded

(1) Rakendusüksuse ülesannete täitja (edaspidi *rakendusüksus*) on Vabariigi Valitsuse korraldusega nimetatud täidesaatva riigivõimu asutus või avalik-õiguslik või eraõiguslik juriidiline isik.

(2) Rakendusüksus täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 71 lõike 3 tähenduses vahendusasutusena järgmisi korraldusasutuse ülesandeid (edaspidi *rakendusüksuse ülesanded*):

- 1) teavitab avalikkust ja võimalikke taotlejaid toetuse saamise võimalusest ja taotlemise korrast;
- 2) menetleb toetuse taotlusi ja teeb otsuse, kas projekti toetada või mitte, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr .../2021 sätestatud juhul;
- 3) selgitab huvitatud isikutele toetuse andmise tingimusi;
- 4) menetleb makse aluseks olevaid dokumente, sealhulgas tuvastab makse aluseks olevate tingimuste täitmise, peatab vajadusel menetluse puuduste kõrvaldamiseks, maksab toetuse välja või jätab selle finantskorrektsiooni otsuse alusel välja maksmata;
- 5) otsustab taotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistamise, välja arvatud käesoleva lõike punktis 2 nimetatud juhul;
- 6) teeb finantskorrektsiooni otsuse ja nõuab tagasi aluseks makstud toetuse, arvestades makse aluseks olevate dokumentide nõuetele vastavuse hindamise ja käesoleva seaduse § 24 lõike 2 alusel tehtava kontrolli tulemusi ja auditeeriva asutuse auditiaruandes märgitud soovitusi;
- 7) kogub ja töötleb Euroopa Sotsiaalfondi Pluss vahenditest rahastatavates tegevustes osalejate kohta andmeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 42 lõikele 1;
- 8) täidab muid ülesandeid, mis on käesoleva seadusega ja selle alusel antud õigusaktidega pandud rakendusüksusele.

(3) Korraldusasutuseks olev asutus täidab rakendusüksuse ülesandeid korraldusasutusena.

(4) Kui rakendusüksuse ülesandeid täidab eraõiguslik juriidiline isik, võib rakendusasutus halduskoostöö seaduses sätestatud korras sõlmida halduslepingu, kohaldamata halduskoostöö seaduse § 5 lõikeid 2 ja 3, § 6 lõikeid 1 ja 2, § 13 ning § 14 lõikeid 1 ja 3. Sellise lepingu üle teeb haldusjärelevalvet rakendusasutus.

(5) Kui rakendusüksuse ülesandeid hakkab täitma osaliselt või täielikult teine asutus või muu juriidiline isik, kohaldatakse rakendusüksuse ülesannete täitmisega seotud töötajate töölepingute üleandmisel teisele asutusele või muule juriidilisele isikule töölepingu seaduse § 112 lõiget 1.

§ 9. Ülesannete nõuetekohane täitmine ja ülesannete täitmise lõppemine

(1) Korraldusasutuseks nimetatud asutus võib asuda täitma ülesandeid, kui auditeeriv asutus on tunnistanud korraldusasutuse tööprotseduurid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 lisas XI nimetatud nõuetele vastavaks.

(2) Rakendusasutuseks ja rakendusüksuseks nimetatud asutus võib asuda täitma ülesandeid, kui korraldusasutus on hinnanud rakendusasutuse ja rakendusüksuse tööprotseduurid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr/2021 lisas XI nimetatud nõuetele vastavaks.

(3) Kui korraldusasutuse, rakendusasutuse või rakendusüksuse ülesannet täitev asutus või isik jätkab perioodi 2014–2021 struktuuritoetuse seaduse alusel ülesannete täitmist, siis käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nõutud tööprotseduuridele nõuetele vastavuse hinnangu andmist ülesannete täitmise asumise eeldusena ei kohaldata. Tööprotseduurides tehtavate muudatuste nõuetele vastavust hinnatakse, kui tööprotseduurides tehakse muudatusi.

(4) Kui auditi või kontrolli tulemusel antakse hinnang, et rakendusüksuse ülesannete täitmine ei vasta lõikes 2 nimetatud nõuetele, määrab Vabariigi Valitsus Rahandusministeeriumi ettepanekul rakendusüksuse ülesannete edasise täitja.

(5) Käesoleva seaduse alusel ülesannete täitmine lõpeb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr/2021 tulenevate kohustuste lõppemisel.

3. jagu **Toetuse andmine ja kasutamine**

§ 10. Toetuse andmise tingimuste koostamine, kooskõlastamine ja kehtestamine

(1) Üldised tingimused toetuse taotlemiseks ja kasutamiseks ning kulude abikõlblikuks arvamiseks, samuti toetuse maksmise ja toetuse andmise tingimuste kohustuslikud elemendid ning eelnõu kooskõlastamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(2) Toetuse andmise tingimused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määruse või käskkirjaga. Kui rakendusasutuseks on Riigikantselei, kehtestab toetuse andmise tingimused Vabariigi Valitsus määrusega või riigisekretär käskkirjaga.

(3) Halduskoostöö seaduse tähenduses halduslepingu sõlmimisel võivad toetuse andmise tingimused sisalduda halduslepingus.

(4) Elluviija ja vajadusel partneri võib valdkonna eest vastutav minister või riigisekretär määrata käskkirjaga või volitada halduskoostöö seaduse tähenduses halduslepinguga.

(5) Kui lõikes 4 nimetatud juhul on elluviijaks või partneriks eraõiguslik juriidiline isik, võib rakendusasutus sõlmida temaga halduskoostöö seaduses sätestatud korras halduslepingu, kohaldamata selle seaduse § 5 lõikeid 2 ja 3, § 6 lõikeid 1 ja 2, § 13 ning § 14 lõikeid 1 ja 3. Sellise lepingu täitmise haldusjärelvalvet teeb rakendusasutus.

(6) Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel antava tööhõiveprogrammi toetusest rahastamiseks kehtestab toetuse andmise tingimused Vabariigi Valitsus rakendusasutuse ettepanekul.

§ 11. Taotluse menetlemise erisused

(1) Taotluse tähtaja jooksul esitamata jätmisel esitamise tähtaega ei ennistata ja taotlus jäetakse läbi vaatamata.

(2) Taotluse menetluse võtmise eelduste kontrollija, taotluse nõuetele vastavuse kontrollija, taotluse hindaja ning taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise otsustaja (edaspidi *taotluse menetleja*) peab olema kompetentne ja taotleja suhtes erapooletu. Kui toetuse andmise tingimustes on sätestatud täiendavaid ja põhjendatud lisanõudeid taotluse menetlejale, kohaldatakse neid täiendavate nõuete taotluse menetleja suhtes. Taotluse menetleja ei või olla isik, kes on jõustunud kohtuotsuse alusel süüdi mõistetud ametialases süüteo või karistusseadustiku § 209–212, 217² või 280 alusel ning kelle karistusandmeid ei ole karistusregistri seaduse alusel kustutatud ja arhiivi kantud.

§ 12. Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse põhjendamine

Kui projekti hinnatakse ja valitakse avalikustatud valikukriteeriumide ja -korra kohaselt ning taotluse rahuldamata jätmise otsus põhineb koondhindel või koondhinnangul, siis taotluse

rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse motiveerimisel projekti koondhinnet ega hindajate antud hinnanguid täiendavalt ei põhjendata.

§ 13. Äraakuulamine

(1) Taotlejale antakse võimalus esitada oma seisukohad enne:

- 1) taotluse osalist rahuldamist;
- 2) taotluse rahuldamata jätmist, välja arvatud juhul, kui otsus põhineb taotluses esitatud andmetel ning puuduste kõrvaldamiseks esitatud teabel ja selgitustel.

(2) Toetuse saajale antakse võimalus esitada oma seisukohad enne:

- 1) toetuse saamisega seotud kohustuste täitmiseks või puuduse kõrvaldamiseks kavandatava ettekirjutuse tegemist;
- 2) taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamist või muutmist, välja arvatud juhul, kui toetuse saaja taotlus rahuldatakse täielikult;
- 3) finantskorrektsiooni otsuse tegemist.

§ 14. Ettemakse andmise tingimused ja kord

(1) Kui toetuse saaja ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega abi saaja ega riigiasutus, võib põhjendatud juhtudel teha ettemakse käesoleva seaduse § 10 lõike 1 alusel kehtestatavas Vabariigi Valitsuse määruses sätestatud tingimustel ja kui nii on sätestatud toetuse andmise tingimuste õigusaktis.

(2) Riigiabi ja vähese tähtsusega abi saavale toetuse saajale võib teha ettemakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 91 lõikes 5 nimetatud tingimustel ja kui nii on sätestatud toetuse andmise tingimuste õigusaktis.

(3) Toetuse saaja peab tõendama saadud ettemakse kasutamist käesoleva seaduse § 10 lõike 1 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses nimetatud tingimustel ja tähtjaks.

4. jagu

Rakenduskava seire ja hindamine

§ 15. Rakenduskava elluviimise seire

(1) Rahandusministeerium täidab koostöös korraldusasutuse, rakendusasutuste ja rakendusüksustega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklites 14 ja 41–43 nimetatud rakenduskava elluviimise seirega seotud ülesandeid. Rahandusministeerium võib anda rakendusasutusele ja rakendusüksusele rakenduskava tõhusamaks elluviimiseks suuniseid ja Euroopa Komisjoni tähelepanekute alusel soovitusi ning jälgib nendega arvestamist.

(2) Korraldusasutus, rakendusasutused ja rakendusüksused annavad Rahandusministeeriumile tema nõudmise korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmiseks vajalikku teavet.

(3) Korraldusasutus avaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 42 lõikes 5 nimetatud Euroopa Komisjonile edastatud seire info sama määruse artikli 49 lõike 1 kohasel veebilehel.

§ 16. Rakenduskava seirekomisjon

(1) Rahandusministeerium vastutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklis 38 nimetatud rakenduskava seirekomisjoni moodustamise eest ja korraldab seirekomisjoni asjaajamise, sealhulgas materjalide ettevalmistamise koostöös korraldusasutuse ja rakendusasutustega ning seirekomisjoni koosolekute protokollimise.

(2) Rakenduskava seirekomisjon täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklis 40 nimetatud ülesandeid.

§ 17. Rakenduskava hindamine

(1) Rahandusministeerium korraldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 44 tähenduses kogu rakenduskava hõlmavaid ja valitsemisalade üleseid hindamisi.

(2) Rakendusasutused ja rakendusüksused annavad Rahandusministeeriumile tema nõudmise korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklite 44 ja 45 tähenduses rakenduskava hindamiseks vajalikku teavet.

(3) Rakendusasutus korraldab oma valitsemisala piires käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud hindamiste kavasse arvatud rakenduskava hindamisi, arvestades rakenduskava seirekomisjoni soovitusi.

(4) Rahandusministeerium koostab koostöös korraldusasutuse ja rakendusasutustega käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hindamiste kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 44 lõike 5 kohaselt hindamiste kava ning esitab selle rakenduskava seirekomisjonile heakskiitmiseks.

(5) Hindamiste kava kohaste hindamiste lõpparuanded avaldab korraldusasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 49 lõike 1 kohasel veebilehel.

(6) Rahandusministeerium esitab rakenduskava seirekomisjonile teabe hindamise järelduste ja soovitude ning nendega arvestamise kohta. Rakendusasutus esitab teabe hindamise järelduste ja soovitude ning nendega arvestamise kohta Rahandusministeeriumile.

(7) Hindamisi viivad läbi rakenduskava elluviimise korraldamisest ja auditeerimisest sõltumatud eksperdid.

5. jagu

Dokumentide säilitamine, andmete töötlemine, juurdepääs andmetele ja avalikkuse teavitamine

§ 18. Dokumentide säilitamine

(1) Toetuse andmise ja kasutamisega seotud dokumente ning muid tõendeid säilitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 82 lõikele 1 viis aastat alates selle aasta 31. detsembrist, kui kõikide projektis abikõlblikuks arvatud kulude alusel on toetus välja makstud, välja arvatud, kui riigiabi reeglitest tuleneb pikem tähtaeg.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikest 1 tulenev dokumentide ja muude tõendite säilitamise tähtaeg katkeb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 82 lõike 2 kohaselt.

§ 19. Teabe töötlemine

(1) Käesoleva seaduse §-des 6–8 ja §-s 27 nimetatud ülesannete täitjad ning nende ülesannete täitmisse kaasatud isikud võivad töödelda ja omavahel vahetada teavet ning dokumente taotlejate ja toetuse saajate kohta ning muud menetluse käigus saadud teavet ja muid dokumente käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides nimetatud ülesannete täitmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikud ei tohi teenistus- või töösuhte või võlaõigusliku lepingu täitmise ajal ega ka pärast seda avaldada ülesannete täitmise tõttu teatavaks saanud riigi- ja ärisaladust, pangasaladust, salastatud välisteavet, teiste inimeste perekonna- ja eraellu puutuvaid andmeid ega muud asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud teavet.

(3) Projekti tegevustes osaleja andmeid, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021, mis reguleerib Euroopa Sotsiaalfondi Pluss vahendite kasutamist, artiklis 15 ja lisades I ja II ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/... (ÕÜF), millega asutatakse õiglase ülemineku fond, artikli 12 lõikes 3, töötlevad, sealhulgas koguvad, toetuse saaja, partner ja asutus või isik, kes täidab vastavat ülesannet.

(4) Rahandusministeerium ja rakendusasutus võib läbi viia rakenduskava hindamisi, kasutades selleks toetuse andmise tingimustes kindlaks määratud andmekoosseisu, sealhulgas isikuandmeid ja eriliigilisi isikuandmeid kooskõlas õigusaktidega.

(5) Toetuse saaja ja partner annavad hindamiste käigus Rahandusministeeriumi või rakendusasutuse nõudmisel rakenduskava hindamise läbiviijale teavet toetuse andmise tingimuste kohase toetuse kasutamise ja projekti tulemuste kohta.

§ 20. Toetuse taotlemise ja andmisega seotud andmete avalikustamine

(1) Enne toetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse jõustumist võib toetuse taotlejate ja taotluste kohta avaldada ainult statistilisi ülevaateid, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Erandina käesoleva paragrahvi lõikest 1 võib avalikustada, välja arvatud, kui muu seaduse alusel on andmed määratavad piiratud juurdepääsuga teabeks, järgmised andmed:

1) avaliku teabe seaduse §-s 5 nimetatud teabevaldaja taotlusega seotud andmed;
2) teadus- ja arendusasutuse taotlusega seotud andmed toetuse andmise tingimuste õigusaktis sätestatud korras ja nimetatud isikutele, kui toetust taotletakse teadus- ja arendustegevuseks, välja arvatud andmed projekti äriplaani ja tehnoloogiliste lahenduste kohta ning muud andmed, mida peetakse ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse § 5 lõike 2 ja avaliku teabe seaduse § 35 lõike 1 punkti 17 kohaselt ärisaladuseks.

(3) Rahuldamata jäetud taotluse andmeid, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõike 2 kohase taotlusega seotud andmeid ja statistilisi andmeid, ei avalikustata kuni 2032. aasta 31. detsembrini. Taotleja kontaktandmeid võib avaldada käesoleva seaduse § 17 kohase hindamise läbiviimiseks.

(4) Andmeid, mida ei pea Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 49 lõike 3 kohaselt korraldusasutus avalikustama, avaldatakse avaliku teabe seaduses sätestatud korras, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(5) Projekti toetuse taotluse hindaja nime ja projekti kohta antud hinnangu võib avaldada viisil, mis tagab, et hindaja nime ja hinnangut ei ole võimalik omavahel seostada.

(6) Enne auditi ja kontrolli läbiviimist ei avalikustata nende läbiviimise ettevalmistamise dokumente, sealhulgas kontrolli või auditi läbiviimise plaane, riskide hindamisi ega valimite tegemist.

(7) Korraldusasutus avalikustab oma veebilehel finantskorrektsiooni otsuses nimetatud toetuse saaja, otsuse aluseks olevate asjaolude lühikirjelduse, vähendatud või tühistatud toetuse summa ja otsuse teinud asutuse nime.

(8) Toetuse taotlejal ja saajal on õigus tutvuda tema kohta koostatud dokumendis sisalduva või sellega lahutamatult seotud teabega.

§ 21. Toetuse haldamise register

(1) Toetuse haldamise keskkond on andmekogu (edaspidi *register*), milles töödeldakse andmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 72 lõike 1 punktis e nimetatud ülesande täitmiseks ning statistiliste ülevaadete tegemiseks.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele töödeldakse registris käesoleva seaduse § 19 lõikes 3 nimetatud andmeid.

(3) Toetuse taotlemise ja kasutamisega seotud teabe ja dokumentide esitamine toimub registri e-toetuse keskkonna kaudu.

(4) Käesoleva seaduse §-des 6–8, § 17 lõikes 3 ja §-s 27 nimetatud ülesannete täitjad kannavad infosüsteemi kaudu registrisse teabe ja dokumendid, mis on tekkinud või saadud ülesannete täitmisel.

(5) Registri põhimääruse ja kasutamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(6) Toetuse andmise ja kasutamise kohta registrisse kantud andmetel on õiguslik tähendus.

(7) Registri vastutav ja volitatud töötleja määratakse registri põhimääruses.

§ 22. Teavitamistegevused

(1) Korraldusasutus, Rahandusministeerium, rakendusasutus ja rakendusüksus täidavad rakenduskava teavitustegevustega seotud ülesandeid vastavalt rakenduskavas ette nähtud teavitamisstrateegiale. Korraldusasutus võib anda Rahandusministeeriumile, rakendusasutusele ja rakendusüksusele rakenduskava teavitamisstrateegia tõhusamaks elluviimiseks suuniseid ja jälgib nendega arvestamist.

(2) Toetusest rahastatud objektide tähistamise ja Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

6. jagu

Projekti, rakendusasutuse ja rakendusüksuse ülesannete täitmise kontrollimine ning auditeerimine

§ 23. Kontrolli ese

(1) Projektis toetuse kasutamise kontrollimisel hinnatakse toetuse andmise tingimuste õigusaktis, rahastamisvahendi lepingus või taotluse rahuldamise otsuses nimetatud toetuse saamisega seotud kohustuste ja nõuete täitmist.

(2) Korraldusasutus hindab rakendusasetuse ja rakendusüksuse kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 72 lõike 1 punkti d tähenduses vahendusasetuse tegevuse kontrollimisel käesolevast seadusest või selle alusel antud või riigisisestest või Euroopa Liidu õigusaktist tuleneva ülesande või nõude täitmist.

§ 24. Kontrollijad ja kontrollitavad

(1) Korraldusasutus kontrollib rakendusasetuse ja rakendusüksuse juures, vajaduse korral toetuse saaja ja partneri juures, käesoleva seaduse §-s 23 nimetatud asjaolusid. Korraldusasutus võib rakendusüksuse kontrollimiseks kaasata rakendusasetuse.

(2) Rakendusüksus kontrollib toetuse saaja ja partneri juures käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 nimetatud asjaolusid.

(3) Rakendusüksusel on toetuse taotlemisel esitatud teabe kontrollimiseks käesoleva seaduse § 25 lõikes 1 ja lõike 2 punktis 1 nimetatud õigused.

(4) Kontrolli teostab selleks volitatud ametnik või töötaja (edaspidi *kontrollija*).

(5) Kontrollija peab esitama kontrollitava nõudmisel volitust tõendava dokumendi.

§ 25. Kontrollija õigused

(1) Kontrollijal on õigus:

- 1) saada juurdepääs ülesannete ja kohustuste täitmise ning toetuse andmise ja kasutamisega seotud teabele, juhtimisotsustele, raamatupidamisele ja varale, sealhulgas raha saamise ja maksimisega seotud teabele, olenemata andmekandjast;
- 2) saada dokumentidest või muudest tõenditest koopiaid, ärakirju ja väljavõtteid, sealhulgas väljavõtteid raamatupidamisprogrammist ja pangakontost;
- 3) saada lõppsaaajalt või projektiga seotud isikult teavet ja dokumente, juhul kui dokumendid või muud tõendid ei ole kontrollitava juures kättesaadavad või kui on kahtlus, et esitatud teave ei vasta tegelikkusele;
- 4) küsida kontrollitava esindajalt kirjalikke ja suulisi selgitusi.

(2) Projekti kontrollimisel on kontrollijal lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õigustele õigus:

- 1) viibida projektiga seotud ruumis ja territooriumil ning sealjuures tutvuda toetuse abil loodud objektiga, teha kaupade, materjalide ja muu vara inventuure ning fotografeerida või muul viisil jäädvustada vaadeldavat territooriumi, ehitisi ja esemeid;
- 2) küsida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 81 lõike 1 kohaselt garantii aluseks oleva laenu andja käest teavet ja dokumente, kui toetuse saaja ei ole neid kättesaadavaks teinud või kui on kahtlus, et kontrollimiseks esitatud teave ei vasta tegelikkusele;
- 3) teha ettekirjutus kohustuse või nõude täitmata jätmise või puudustega täitmise korral ja anda selle täitmiseks uus tähtaeg või määrata lisatoimingud.

(3) Rakendusasutuse ja rakendusüksuse kontrollimisel on korraldusasutusel õigus anda ülesande või nõude täitmiseks soovitusi või määrata järeletoiminguid, vajaduse korral koos täitmise tähtajaga.

§ 26. Kohapealne kontroll

(1) Kohapealsest kontrollist teatatakse kontrollitavale ette, välja arvatud juhul, kui etteteatamine ei sobi kokku kontrolli eesmärgiga.

(2) Kohapealse kontrolli kohta koostatakse kontrollakt ja puuduste esinemise korral kirjeldatakse neid selles. Kontrollija võib kontrollaktis anda tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Puuduste kõrvaldamata jätmisel algatatakse finantskorrektsiooni menetlus.

(3) Kontrollimisse võib kaasata eksperdi.

§ 27. Auditeerimine

(1) Auditeeriv asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 71 lõike 1 tähenduses on Rahandusministeerium.

(2) Auditeeriv asutus täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr .../2021 ning käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud auditeeriva asutuse ülesandeid. Auditeeriv asutus võib volitada juriidilise isiku või täidesaatva riigivõimu asutuse tegema auditit.

(3) Auditeeriva asutuse ülesannete täitmiseks on auditeerival asutusel ning tema volitatud isikul ja asutusel õigus auditeerida käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 ning §-des 7 ja 8 nimetatud ülesannete täitmist ja toetuse saaja projekti ning saada juurdepääs toetuse saaja ja partneri ülesannete ja kohustuste täitmisega ning toetuse kasutamise seotud teabele, sealhulgas raamatupidamisele, teha tõenditest kaasavõtmiseks koopiaid, esitada toetuse saajale ja partnerile küsimusi ning viibida toetuse saaja ja partneri projektiga seotud ruumides ja territooriumil.

(4) Auditeeriva asutuse volitatud isikul ja asutusel ning nende volitatud isikul ja asutusel on toetuse kasutamise õiguspärasuse hindamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 81 lõigete 3 ja 4 kohaselt õigus pääseda juurde rahastamisvahendist lõppsajale garantii andmisega seotud teabele, sealhulgas raamatupidamisele, ja teha tõenditest kaasavõtmiseks koopiaid garantii aluseks oleva laenu andja juures.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 77 lõike 1 kohaste auditeerimiste ning sama artikli lõikes 3 nimetatud auditeeriva asutuse arvamuse ja auditeerimise aastaaruande ning sama määruse artiklis 78 nimetatud auditeerimise strateegia koostamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

7. jagu Finantskorrektsioon

§ 28. Finantskorrektsioon ja toetuse tagasinõudmine

(1) Finantskorrektsiooni otsus toetuse osaliseks või täielikuks tühistamiseks ning toetuse tagasinõudmiseks tehakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse .../2021 artikliga 103 ja vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel antavale määrusele.

(2) Finantskorrektsiooni tegemise alused ja ulatuse ning finantskorrektsiooni otsuse vormistamisnõuded kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(3) Finantskorrektsiooni otsuse võib teha nelja aasta jooksul toetuse saajale viimase makse tegemisest või ühe aasta jooksul projekti kestuse nõude lõpptähtajast alates, sõltuvalt kumb on hilisem. Ebaseadusliku või väärkasutatud riigiabi tuvastamise juhtudel on õigus toetuse tagasinõudmise otsus teha kümne aasta jooksul riigiabi andmisest arvates. Finantskorrektsiooni otsuse tegemise aegumisel juhindutakse Nõukogu määrusest (EÜ, Euratom) nr 2988/95, 18. detsember 1995, (ELT L 312, 23.12.1995, lk 1–4), Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta.

§ 29. Toetuse tagasimaksmine ja intress

(1) Toetuse saaja peab maksma tagasi finantskorrektsiooni otsusega nõutud toetuse 60 kalendripäeva ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõude puhul nelja kuu jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast alates.

(2) Ebaseadusliku ja väärkasutatud riigiabi tagasinõudmise korral juhindutakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatust, kui Euroopa Liidu õigusest ei tulene teisiti.

(3) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib tasaarveldada sama projekti raames maksmisele kuuluva toetusega.

(4) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib rakendusüksus ajatada toetuse saaja põhjendatud taotluse alusel, kui korraga maksmine seab toetuse saaja olulisel määral makseraskustesse, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõike 2 kohase tagasinõude puhul. Ajatamisel rakendatakse intressi, välja arvatud käesoleva seaduse § 30 lõikes 2 nimetatud juhtudel, alates käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtpäevale järgnevast päevast. Intressi määr tagastatava toetuse summa jäägil on kuue kuu Euribor pluss kolm protsenti aastas. Kuue kuu Euribor võetakse ajatamise otsuse tegemisele eelneva pangapäeva seisuga. Intressiarvestuse baasiks on 360-päevane periood. Negatiivse Euribori korral ei kohaldata summeeritud protsendimäärasid alla ühe.

(5) Kui toetuse saaja ei maksa ajatamiskava kohaselt toetust tagasi, võib rakendusüksus ajatamise otsuse tunnistada kehtetuks. Ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamise korral peab toetuse saaja maksma toetuse tagasi 30 kalendripäeva jooksul ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Toetuse saaja peab maksma käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud intressi arvates toetuse ajatamise otsuse jõustumisest kuni toetuse tagasimaksmiseni, kuid mitte kauem kui käesolevas lõikes nimetatud tagasimaksmise tähtpäevani.

(6) Toetuse tagasimaksmise ajatamise tingimused kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(7) Tagasimaksmisele kuuluvate toetuse kohta tehtud finantskorrektsiooni otsus on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses. Kui tagasimaksmisele kuuluvat toetust ei maksta tagasi tähtaja jooksul ja seda ei ole võimalik tasaarveldada käesoleva paragrahvi lõike 4 kohaselt, annab finantskorrektsiooni otsuse teinud asutus otsuse sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

§ 30. Viivis

(1) Kui tagasimaksmise tähtpäevaks toetust tagasi ei maksta, peab toetuse saaja maksma viivist 0,06 protsenti iga tagasimaksmisega viivitatud kalendripäeva eest. Viivise arvestamine lõpeb, kui viivise summa ületab selle arvestamise aluseks oleva tagasinõutava toetuse suuruse.

(2) Viivist ei nõuta riigiasutuselt, rakendusüksuselt ja isikult, kes on volitatud täitma riigi haldusülesannet toetuse kasutamisel või vahendamisel, välja arvatud juhul, kui Euroopa Komisjon nõuab viivise tasumist riigilt. Sellisel juhul nõuab riik viivist Euroopa Komisjonile tasutud viivise summa ulatuses.

(3) Põhjendatud erandjuhul võib korraldusasutuse nõusolekul vähendada viivise suurust kuni 50 protsenti alates tagasimaksmise tähtpäevast.

(4) Toetuse tagasimaksmisel laekunud maksest loetakse kõigepealt tasutuks viivis, siis intress ja viimasena tagastatav toetus.

8. jagu **Vaidemenetlus**

§ 31. Vaidemenetlus

(1) Käesoleva seaduse alusel antud otsuse või tehtud toimingu vaidlustamisel tuleb enne halduskohtule kaebuse esitamist läbida vaidemenetlus, kui isikul on haldusmenetluse seaduse kohaselt vaide esitamise õigus.

(2) Vaie lahendatakse 30 kalendripäeva jooksul käesoleva seaduse §-s 32 nimetatud vaiet lahendavale asutusele vaide esitamisest arvates. Vaide lahendamise tähtaega võib pikendada haldusmenetluse seaduse § 84 lõike 2 kohaselt.

§ 32. Vaideorgan

(1) Kui vaie esitatakse korraldusasutuse otsuse või toimingu peale, lahendab vaide korraldusasutuseks olev asutus.

(2) Kui vaie esitatakse rakendusasutuse otsuse või toimingu peale, lahendab vaide rakendusasutuseks olev asutus.

(3) Kui vaie esitatakse rakendusüksuse otsuse või toimingu peale, lahendab vaide rakendusüksuseks olev asutus või juriidiline isik, välja arvatud, kui toetuse andmise tingimustes on toetuse taotlemisega seotud vaide lahendaja rakendusasutuseks olev ministeerium.

(4) Rakendusüksuseks olev asutus võib olla vaide lahendajaks, kui ta on täidesaatva riigivõimu asutus või riigivara seaduse § 3 punkti 8 tähenduses riigi sihtasutus.

3. peatükk **Interreg programmide elluviimine**

1. jagu **Programmid, rahaliste vahendite jaotamine ja ülesanded**

§ 33. Programmi koostamine, kinnitamine ja rahaliste vahendite jaotamine

(1) Rahandusministeerium esindab Eestit Interreg programmi koostamise läbirääkimistel programmis osalevate riikidega, asjaomase asutusega ja Euroopa Komisjoniga ning sõlmib Eesti nimel Interreg programmi rakendamisega seotud kokkuleppeid.

(2) Vabariigi Valitsus kinnitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 16 lõikes 5 nimetatud teabe valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul.

(3) Kui Interreg programmi korraldusasutus asub Eestis, esitab Rahandusministeerium Interreg programmi Euroopa Komisjonile pärast seda, kui ta on saanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 16 lõikes 5 nimetatud nõusolekud.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr ... /2021 artikli 9 lõigete 4 ja 5 kohase vahendite jaotuse artikli 3 lõikes 1 ja 2 nimetatud komponentide vahel otsustab valdkonna eest vastutav minister, kes esitab sellekohase teabe Euroopa Komisjonile.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 12 lõikes 3 nimetatud toetuse kandmise artikli 3 lõike 1 punktis a nimetatud piiriülese koostöö programmidele otsustab valdkonna eest vastutav minister.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr ... /2021 artikli 59 lõike 4 punktides a ja b nimetatud rahastamislepingu või rakendamislepingu Euroopa Komisjoniga ja partnerriigiga allkirjastab valdkonna eest vastutav minister.

§ 34. Liikmesriigi, korraldusasutuse, sekretariaadi, auditeeriva asutuse ja kontrollija ülesannete täitmine

(1) Rahandusministeerium täidab Interreg programmi elluviimisega seotud liikmesriigi ülesandeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) nr .../2021 ning (EL) nr/2021.

(2) Korraldusasutus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 45 lõike 1 ja artikli 46 tähenduses valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga määratud Rahandusministeeriumi valitsusasutus.

(3) Ühine sekretariaat on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr/2021 artikli 46 lõike 2 tähenduses valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga määratud Rahandusministeeriumi valitsusasutus.

(4) Kui Eestis asuv korraldusasutus loob info- või kontaktpunkti, võib korraldusasutus sõlmida halduskoostöö seaduses sätestatud korras halduslepingu info- või kontaktpunkti loomiseks ning selle õiguste ja kohustuste määramiseks.

(5) Auditeeriv asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu (EL) nr /2021 artikli 45 lõike 1 ja artikli 48 tähenduses on Rahandusministeerium.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikeid 2–5 rakendatakse juhul, kui Eesti täidab Interreg programmi kohaselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr .../2021 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr/2021 nimetatud korraldusasutuse, sekretariaadi või auditeeriva asutuse ülesandeid.

(7) Kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 46 lõikes 4 (?) nimetatud kontrolli korraldab liikmesriik, täidab kontrollija ülesandeid valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga määratud Rahandusministeeriumi valitsusasutus.

(8) Kui Eestist väljaspool asuv korraldusasutus loob Eestisse info- või kontaktpunkti, täidab info- või kontaktpunkti ülesandeid valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga määratud Rahandusministeeriumi valitsemisasutus.

(9) Kui Rahandusministeerium loob Interreg programmi info- või kontaktpunkti, täidab info- või kontaktpunkti ülesandeid valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga määratud Rahandusministeeriumi valitsemisasutus või valdkonna eest vastutava ministri halduskoostöö seaduse tähenduses halduslepinguga volitatud muu juriidiline isik.

(10) Kui lõigetes 4 ja 9 nimetatud info- või kontaktpunktiks on juriidiline isik, kellega sõlmitakse halduskoostöö seaduses sätestatud korras haldusleping, ei kohaldata halduskoostöö seaduse § 5 lõikeid 2 ja 3, § 6 lõikeid 1 ja 2, § 13 ega § 14 lõikeid 1 ja 3.

(11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr/1021 artiklis 28 nimetatud seirekomisjoni ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../1021 artikli 22 lõikes 1 nimetatud juhtkomitee Eesti liikmed nimetab oma käskkirjaga valdkonna eest vastutav minister või otsustab tema volitatud ametnik.

(12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr /1021 artikli 48 lõikes 1 nimetatud audiitorite rühma Eesti liikmed nimetab oma käskkirjaga valdkonna eest vastutav minister või otsustab tema volitatud ametnik.

(13) Korraldusasutuse, auditeeriva asutuse, sekretariaadi ja kontrollija ülesannete täitmine lõpeb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustest (EL) nr .../1021 ja (EL) nr .../1021 või muudest õigusaktidest tulenevate kohustuste lõppedes.

§ 35. Toetuse andmine ja kasutamine

Toetuse andmise tingimuste nõuded ja tingimused toetuse taotlemiseks ning kasutamiseks, kulude abikõlblikuks arvestamiseks ja toetuse maksmiseks ning toetustest rahastatud objektide tähistamise ja Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord kehtestatakse kooskõlas Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktidega ja programmi seirekomisjoni poolt heaks kiidetud programmi juhendiga ning toetuslepingus või toetuse andmise otsuses kehtestatuga.

§ 36. Toetuse taotlemine ja menetlemine

(1) Taotleja ja partner on kohustatud Rahandusministeeriumi nõudmisel tõendama, et nad vastavad Interreg programmis või Interreg programmi seirekomisjoni otsustes sätestatud tingimustele, ning esitama lisateavet ja -dokumente taotluses esitatud teabe kontrollimiseks.

(2) Vastava valdkonna ministeerium ja selle asutus ning Riigikantselei on kohustatud Rahandusministeeriumi nõudmisel esitama oma arvamuse taotluse ja partneri kohta, kui see on vajalik taotluse menetlemiseks.

(3) Taotluse rahuldamise või rahuldatama jätmise otsuse motiveerimisel kohaldatakse käesoleva seaduse §12.

(4) Äraakuulamisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 13 lõiget 1.

2. jagu

Andmete töötlemine ja säilitamine ning andmete avalikustamine

§ 37. Dokumentide säilitamine

Dokumentide säilitamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 18.

§ 38. Teabe töötlemine

(1) Käesoleva seaduse §-s 34 nimetatud ülesannete täitjad ja nende ülesannete täitmisse kaasatud isikud võivad töödelda ning omavahel vahetada teavet ja dokumente taotlejate ja toetuse saajate kohta ning muud menetluse käigus saadud teavet ja muid dokumente käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides nimetatud ülesannete täitmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikud ei tohi teenistus- või töösuhte või võlaõigusliku lepingu täitmise ajal ega ka pärast seda avaldada ülesannete täitmise tõttu teatavaks saanud riigi- ja ärisaladust, salastatud välisteavet, teiste inimeste perekonna- ja eraellu puutuvaid andmeid ega muud asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud teavet.

(3) Rahandusministeerium või korraldusasutus võib läbi viia Interreg programmi hindamisi, uuringuid ja analüüse, kasutades selleks toetuse andmise tingimustes kindlaks määratud andmekoosseisu, sealhulgas isikuandmeid ja eriliigilisi isikuandmeid.

(4) Toetuse saaja ja partner annavad hindamiste käigus Rahandusministeeriumi või korraldusasutuse nõudmisel Interreg programmi hindamise, uuringu või analüüsi läbiviijale teavet toetuse andmise tingimuste kohase toetuse kasutamise ja projekti tulemuste kohta.

§ 39. Toetuse taotlemise ja andmisega seotud andmete avalikustamine

(1) Toetuse taotlemise ja andmisega seotud andmete avalikustamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 20 sätestatud, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud erisustega.

(2) Rahuldamata jäetud taotluse andmeid, välja arvatud avaliku teabe seaduse § 5 lõigetes 1 ja 2 nimetatud teabevaldaja taotlusega seotud andmeid ja statistilisi andmeid, ei avalikustata kuni 2032. aasta 31. detsembrini. Taotleja kontaktandmeid võib avaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 45 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 35 kohase hindamiste läbiviimiseks.

(3) Andmeid, mida ei pea Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 36 kohaselt avalikustama, avaldatakse avaliku teabe seaduses sätestatud korras, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

§ 40. Toetuse haldamise keskkond

(1) Toetuse haldamise keskkond on andmekogu, milles töödeldakse andmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 72 lõike 1 punktis e nimetatud ülesande täitmiseks ning statistiliste ülevaadete tegemiseks.

(2) Toetuse taotlemise ja kasutamisega seotud teabe ja dokumentide esitamine toimub toetuste haldamise keskkonna kaudu.

(3) Käesoleva seaduse § 34 lõigetes 2–5 ja 7–9 nimetatud ülesannete täitjad kannavad toetuste haldamise keskkonda teabe ja dokumendid, mis on tekkinud või saadud ülesannete täitmisel.

(5) Andmekogu põhimääruse ja kasutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutava minister oma määrusega.

(6) Toetuse andmise ja kasutamise kohta toetuste haldamise keskkonda kantud andmetel on õiguslik tähendus.

(7) Andmekogu vastutav ja volitatud töötaja määratakse andmekogu põhimääruses.

3. jagu **Projekti kontrollimine**

§ 41. Kontrolli ese ja kontrollijad

(1) Projektis toetuse kasutamise kontrollimisel hinnatakse toetuse andmise ja kasutamise tingimustes, Euroopa Liidu ja riigisisestes õigusaktides, programmi juhendis, toetuslepingus ja toetuse rahuldamise otsuses nimetatud toetuse saamisega seotud kohustuste ja nõuete täitmist.

(2) Kontrolli teostab selleks volitatud ametnik või töötaja (edaspidi *kontrollija*).

(3) Kontrollija peab esitama kontrollitava nõudmisel volitust tõendava dokumendi.

(4) Kontrollijal on käesoleva seaduse § 25 lõikes 1 ja lõike 2 punktides 1 ja 3 nimetatud õigused.

(5) Kohapealsel kontrollimisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 26.

§ 42. Auditeerimine

(1) Auditeeriv asutus täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklis 48 ning käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud ülesandeid.

(2) Auditeeriva asutuse ülesannete täitmiseks on auditeerival asutusel õigus auditeerida käesoleva seaduse § 34 lõigetes 2–4 ja 7–9 nimetatud asutusi ja toetuse saaja projekti ning saada juurdepääs auditeeritava ja partneri ülesannete ja kohustuste täitmise ning toetuse kasutamise seotud teabele, sealhulgas raamatupidamisele, teha tõenditest kaasavõtmiseks koopiaid, esitada auditeeritavale ja partnerile küsimusi ning viibida auditeeritava ja partneri ruumides ja territooriumil.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 48 lõike 2 kohaste auditeerimiste, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklis 78 nimetatud auditeerimise strateegia ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 48 lõikes 5 nimetatud auditeeriva asutuse arvamuse ja sama artikli lõikes 6 nimetatud auditeerimise aastaaruande koostamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus oma määrusega.

4. jagu **Finantskorrektsioon**

§ 43. Finantskorrektsioon

(1) Finantskorrektsiooni otsuse tegemisel võetakse aluseks Interreg programmis kehtestatud finantskorrektsiooni otsuse tegemise kord.

(2) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse kohta tehtud finantskorrektsiooni otsus on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses. Kui tagasimaksmisele kuuluvat toetust ei maksta tagasi tähtaja jooksul, annab finantskorrektsiooni otsuse teinud asutus otsuse sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

5. jagu **Vaidemenetlus**

§ 44. Vaidemenetlus

Vaidemenetlusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 31 sätestatud.

§ 45. Vaideorgan

(1) Kui vaie esitatakse korraldusasutuse otsuse või toimingu peale, lahendab vaide korraldusasutuseks olev asutus.

(2) Kui vaie esitatakse kontrollija otsuse või toimingu peale, lahendab vaide kontrollijaks olev asutus.

4. peatükk **Siseturvalisuspoliitika rakenduskavade elluviimine**

§ 46. Siseturvalisuspoliitika rakenduskava koostamine ja kinnitamine

(1) Siseministerium koostab koostöös ministeriumide ja Riigikantseleiga siseturvalisuspoliitika rakenduskavad ning peab Euroopa Komisjoniga läbirääkimisi.

(2) Vabariigi Valitsus kinnitab siseturvalisuspoliitika rakenduskavad Siseministeriumi ettepanekul. Siseministerium esitab Vabariigi Valitsuse kinnitatud siseturvalisuspoliitika rakenduskava Euroopa Komisjonile.

§ 47. Rahastamiskava koostamine ja selle kinnitamine

(1) Siseministerium koostab koostöös siseturvalisuspoliitika rakenduskava elluviimisel osalevate ministeriumidega siseturvalisuspoliitika rakenduskavade elluviimiseks siseturvalisuspoliitika rahastamiskava.

(2) Siseturvalisuspoliitika rahastamiskavas kehtestatava teabe kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(3) Siseturvalisuspoliitika rahastamiskava kinnitab valdkonna eest vastutav minister.

§ 48. Liikmesriigi, korraldusasutuse, rakendusasutuse ja rakendusüksuse ülesannete täitmine

(1) Liikmesriigi ja korraldusasutuse ülesandeid täidab Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastu (edaspidi *siseturvalisuspoliitika fondid*) puhul Siseministerium.

(2) Rakendusasutuse ülesandeid täidab siseturvalisuspoliitika fondide puhul Siseministeerium. Siseministeeriumile ei kohaldata käesoleva seaduse § 7 lõike 2 punktis 5 sätestatud.

(3) Rakendusüksuse ülesandeid täidab siseturvalisuspoliitika fondide puhul Siseministeerium või rahastamiskavas nimetatud muu täidesaatva riigivõimu asutus või avalik-õiguslik või eraõiguslik juriidiline isik. Lisaks kogub rakendusüksus siseturvalisuspoliitika fondidest rahastatavate tegevuste kohta andmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 37 täitmiseks.

§ 49. Ülesannete nõuetekohane täitmine

(1) Siseministeerium võib asuda täitma käesoleva seaduse § 48 kohaselt talle määratud või volitatud ülesandeid, kui auditeeriv asutus on tunnistanud Siseministeeriumi tööprotseduurid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 lisas X nimetatud nõuetele vastavaks.

(2) Kui Siseministeerium jätkab käesoleva seaduse §-s 48 nimetatud ülesannete täitmist, siis käesoleva paragrahvi lõikes 1 nõutud tööprotseduuridele nõuetele vastavuse hinnangu andmist ülesannete täitmise asumise eeldusena ei kohaldata. Tööprotseduurides tehtavate muudatuste nõuetele vastavust hinnatakse, kui tööprotseduurides tehakse muudatusi.

(3) Kui rakendusüksuse ülesandeid ei täida Siseministeerium, võib rakendusüksuseks nimetatud asutus või isik asuda ülesandeid täitma, kui Siseministeerium on hinnanud rakendusüksuse tööprotseduurid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruuses (EL) nr/2021 ning käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele vastavaks.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul antakse auditi või kontrolli tulemusel hinnang, et rakendusüksuse ülesannete täitmine ei vasta lõike 3 kohastele nõuetele, määrab Vabariigi Valitsus Siseministeeriumi ettepanekul rakendusüksuse ülesannete edasise täitja käesoleva seaduse § 47 lõikes 2 nimetatud rahastamiskavas.

§ 50. Toetuse andmise tingimuste koostamine ja kehtestamine

Üldised tingimused siseturvalisuspoliitika rakenduskavade elluviimisel toetuse taotlemiseks ja kasutamiseks ning kulude abikõlblikuks arvamiseks, samuti toetuse maksmise ja toetuse andmise tingimuste kohustuslikud elemendid ning eelnõu kooskõlastamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

§ 51. Toetuse saaja

Siseturvalisuspoliitika fondide puhul on toetuse saaja juriidiline isik, asutus või rahvusvaheline organisatsioon, kelle projekti rahastatakse toetusest, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 2 punkti 17 tähenduses rahastamisvahendi rakendaja.

§ 52. Siseturvalisuspoliitika rakenduskavade elluviimise seire

(1) Siseministeerium täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklites 36–38 nimetatud siseturvalisuspoliitika rakenduskavade elluviimise seirega seotud ülesandeid.

(2) Kui rakendusüksuse ülesandeid ei täida Siseministeerium:

1) võib Siseministeerium anda rakendusüksusele siseturvalisuspoliitika rakenduskavade tõhusamaks elluviimiseks omal algatusel suuniseid ja Euroopa Komisjoni tähelepanekute alusel soovitusi ning jälgib nendega arvestamist;

2) annab rakendusüksus Siseministeriumile tema nõudmise korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja käesoleva lõike punktis 1 nimetatud ülesannete täitmiseks vajalikku teavet.

§ 53. Seirekomisjoni moodustamine

Siseministerium vastutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklis 33 nimetatud rakenduskava seirekomisjoni moodustamise eest ning tagab seirekomisjoni asjaajamise, sealhulgas materjalide ettevalmistamise ja seirekomisjoni koosolekute protokollimise.

§ 54. Siseturvalisuspoliitika rakenduskavade hindamine

(1) Siseministerium korraldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklite 39 ja 40 kohaseid siseturvalisuspoliitika rakenduskavasid hõlmavaid hindamisi, arvestades seirekomisjoni soovitusi.

(2) Kui rakendusüksuse ülesandeid ei täida Siseministerium, annab rakendusüksus Siseministeriumile tema nõudmise korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklite 39 ja 40 tähenduses rakenduskavade hindamiste läbiviimiseks vajalikku teavet.

(3) Siseministerium täidab siseturvalisuspoliitika rakenduskavade hindamisel järgmisi ülesandeid:

1) koostab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud hindamiste kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 39 lõikes 5 nimetatud hindamiste kava ning esitab selle seirekomisjonile heakskiitmiseks;

2) esitab seirekomisjonile teabe hindamise järelduste, soovitude ja nendega arvestamise kohta;

3) avaldab hindamiste lõpparuanded Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artikli 44 lõike 1 kohasel veebilehel.

(4) Hindamisi viivad läbi siseturvalisuspoliitika rakenduskavade elluviimise korraldamisest ja auditeerimisest sõltumatud eksperdid.

(5) Toetuse saaja ja partner annavad hindamiste käigus Siseministeriumi nõudmisel hindamise läbiviijale teavet toetuse andmise tingimuste kohase toetuse kasutamise ja projekti tulemuste kohta.

(6) Siseministerium võib läbi viia käesoleva paragrahvis nimetatud hindamisi, kasutades selleks toetuse andmise tingimustes kindlaks määratud andmekooseisu, sealhulgas isikuandmeid ja eriliigilisi isikuandmeid kooskõlas õigusaktidega. Hindamise läbiviimise aeg kinnitatakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud hindamiste kavas.

§ 55. Teabe töötlemine

(1) Käesoleva seaduse §-s 48 ja § 59 lõikes 1 nimetatud ülesannete täitjatele ja nende ülesannete täitmisse kaasatud isikutele kohaldatakse toetuse andmisega seotud teabe töötlemisel käesoleva seaduse § 19 lõigetes 1 ja 2 sätestatud.

(2) Siseturvalisuspoliitika fondide vahenditest toetatud projekti tegevustes osaleja andmeid töötlevad, sealhulgas koguvad, toetuse saaja, partner ja asutus või isik, kes täidab vastavat ülesannet, ning esitavad need rakendusüksusele.

§ 56. Registrisse andmete esitamine

Käesoleva seaduse §-s 21 nimetatud registrisse kannavad käesoleva seaduse § 21 lõikes 3 nimetatud teabe ja dokumendid ka käesoleva seaduse §-s 48 nimetatud ülesannete täitjad ja auditeerija, kui toetuse andmise tingimustes ei ole sätestatud teisiti.

§ 57. Teavitamistegevused

(1) Siseturvalisuspoliitika fondide teavitamistegevusi kirjeldatakse siseturvalisuspoliitika rakenduskavades vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr...../2021 artikli 17 lõikele 3.

(2) Siseturvalisuspoliitika fondide toetusest rahastatud objektide tähistamise ja Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus käesoleva seaduse § 22 lõike 2 alusel antavas määruses.

§ 58. Projekti ja rakendusüksuse ülesannete täitmise kontrollimine

(1) Rahvusvahelise organisatsiooni projektis toetuse kasutamise kontrollimisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr

(2) Käesoleva seaduse § 23 lõiget 2, § 24 lõiget 1 ja § 25 lõiget 3 kohaldatakse juhul, kui Siseministerium ei ole rakendusüksus.

§ 59. Auditeerimine

(1) Auditeeriva asutuse ülesandeid täidab siseturvalisuspoliitika fondide puhul Siseministeriumi siseauditi eest vastutav struktuuriüksus.

(2) Auditeeriva asutuse ülesannete täitmiseks on auditeerival asutusel ning tema volitatud isikul ja asutusel õigus auditeerida toetuse saajat ja käesoleva seaduse §-s 48 nimetatud korraldusasutuse, rakendusasutuse ja rakendusüksuse ülesannete ja §-s 49 nimetatud ülesannete täitmist ning saada juurdepääs auditeeritava ja partneri ülesannete ja kohustuste täitmise ning vahendite kasutamise seotud teabele, sealhulgas raamatupidamisele, teha tõenditest kaasavõtmiseks koopiaid, esitada auditeeritavale ja partnerile küsimusi ning viibida auditeeritava ja partneri ruumides ja territooriumil.

(3) Siseturvalisuspoliitika fondide auditeerimisele ei kohaldata käesoleva seaduse § 27 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrust. Auditite planeerimisel, läbiviimisel ja aruannete koostamisel ning auditi tulemustest teavitamisel juhindub siseturvalisuspoliitika fondide auditeeriv asutus auditeerimise strateegiast, siseturvalisuspoliitika fondide auditeerimise käsiraamatust, rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimise standarditest, audiitortegevuse seadusest ja Euroopa Komisjoni vastavatest juhenditest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud auditeeriv asutus koostab siseturvalisuspoliitika fondide puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2021 artiklis 73 nimetatud auditeerimise strateegia.

§ 60. Vaidemenetlus

(1) Kui vaie esitatakse korraldusasutuse, rakendusasutuse või rakendusüksuse otsuse või toiminguga peale, lahendab siseturvalisuspoliitika fondide puhul vaide Siseministerium.

(2) Kui rakendusüksuse ülesandeid ei täida Siseministeerium ja vaie esitatakse rakendusüksuse otsuse või toimingu peale, lahendab vaide rakendusüksuseks olev asutus, välja arvatud, kui toetuse andmise tingimustes on toetuse taotlemisega seotud vaide lahendaja Siseministeerium. Rakendusüksuseks olev asutus võib olla vaide lahendajaks, kui ta on täidesaatva riigivõimu asutus või riigivara seaduse § 3 punkti 8 tähenduses riigi sihtasutus.

5. peatükk Rakendussätted

§ 61. Riikliku statistika seaduse muutmine

Riikliku statistika seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „riikliku statistika programmi“ sõnadega „või programmivälise statistikatöö“;

2) paragrahvi 20¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Andmejägamisteenus käesoleva seaduse tähenduses on andmete töötlemine teaduslikul või statistilisel eesmärgil, mille käigus riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus või avalik-õiguslik juriidiline isik edastab tema valduses olevad andmed Statistikaametile ja Statistikaamet töötleb ja edastab saadud andmed riigi- või kohaliku omavalitsuse asutusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule või teadusasutusele või avaldab andmed kokkuvõtliku ja üldistatud teabena.“

Jüri Ratas
Riigikogu esimees

Tallinn 2021